

Секція 4. Професійна відповідальність фахівця технічного профілю в сучасних умовах

УДК: 316.32

УДК: 330.34

С. Тарасюк

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя (Україна)

МІСЦЕ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОЦЕСАХ ТЕХНІЧНОГО РОЗВИТКУ

S. Tarasiuk

THE PLACE OF UKRAINE IN MODERN GLOBAL PROCESSES OF TECHNICAL DEVELOPMENT

Складовим елементом процесу глобалізації є міжнародні науково-технічні відносини, що реалізуються у функціонуванні світового ринку технологій та інформаційних послуг. Основою здійснення економічних реформ та побудови якісно нової економічної системи в Україні має стати посилення значення науково-технічних, а саме інноваційних компонентів господарського зростання, як факторів активізації та якісного удосконалення виробництва відповідно до визначальних тенденцій світового економічного розвитку.

В Україні відзначається низький рівень державного і приватного інвестування в науку, науково-технічну діяльність та в інноваційно орієнтовану сферу економіки України, що не співвідноситься з сучасними глобалізаційними процесами. Середньосвітовий показник фінансування науки і науково-технічних заходів знаходиться на рівні 2-2,5%. Тому в Україні на одного вченого виділяють лише 90 дол. США, а в інших країнах світу в 10-ки разів більше. Так, в Естонії – 1303 дол. США, в США – 1471 дол. США, в Ізраїлі – 1990 дол. США. Все це привело до того, що кількість дослідників і науковців в Україні за часи незалежності знизилась в 5 разів

В глобальному інноваційному індексі (The Global Innovation Index) за 2019 рік Україна опустилась на 4 позиції: з 43 місця на 47 місце з 126 країн світу. Ця тенденція для України також має довгостроковий поступово знижувальний тренд, який свідчить, що вітчизняна наука та інноваційне середовище програє іншим країнам світу свої позиції.

Існує точка зору згідно з якою ІТ-сфера може забезпечити до 10% ВВП. ІТ-галузь в Україні є однією з найприбутковіших та швидкозростаючих сфер економічної діяльності, яка за оцінками Світового Банку, міжнародних консалтингових компаній та вітчизняної ІТ-спільноти, протягом останніх 4-5 років демонструє щорічне зростання не менше 25%. Збереження такої тенденції прогнозується як мінімум у короткостроковій перспективі і може суттєво вплинути на вихід вітчизняної економіки з стану глибокої кризи. Українська ІТ-галузь нині успішно конкурує на світовому ринку і є надійним джерелом валютних надходжень, що сприяє підтримці курсу гривні.

Наука та інноваційно орієнтоване виробництво суттєво посилює позиції країн в світових торговельно-економічних процесах і надають можливість завоювати певні ніши на міжнародному ринку де був задіяний науково-технічний потенціал. Для зростання економіки України нагальною необхідністю повинна стати підтримка стартапів та технопарків, адже вона дозволить мобілізувати потенціал ІТ-сектора та розвинути інформаційну структуру держави. Також Україні необхідно поступово відновити достойне фінансування фундаментальної науки і освіти та нарощувати власний науково-технічний потенціал прикладних досліджень, фінансуючи його на програмній та конкурентопрозорій основі (фонди, гранти тощо).